

sagdes, at der overhovedet ikke kunde gives Bevilling til at tage høiere end 4 pCt. Rente. Jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at dette Lovforslag dengang fik 30 Stemmer for sig og kun nogle og fyrgetyve Stemmer imod sig, og det var dog som sagt at gaa videre, end vi her ere gaaede; thi vi negte jo ingenlunde Ret til at tage en høiere Rente, men sætte kun Kreditorerne nogle Stranker. Jeg skal i det Stykke slutte mig til min ærede Medforslagsstiller, at jeg er enig med ham i, at det mangen Gang kan være heldigere for Folk, at de ikke saa Penge; thi det er kun Galgenfrist, naar de saa dem til saa høie Renter. Det kan være, at, naar de ikke fik dem i dette Dieblif, kunde de blive nødte til at realisere deres Eiendomme, men at de saa dog etede Noget, hvorimod de, naar de saa Penge paa Galgenfrist, rimeligvis efter eet eller to Aars Forløb maa realisere deres Eiendomme og saa slet Intet eie. Dette skal jeg endvidere anføre som en Grund for, at vort Forslag dog ikke er saa forkeret, som man har villet gjøre det til. I Forbindelse med, hvad jeg allerede har omtalt, at der tidligere har været fremsat videregaaende Forslag, skal jeg minde om, at det ærede Medlem for Sorø (Alberti) i Aaret 1858 har forelagt os et Lovforslag — hvoraf forresten Frugten blev, at vi fik Loven af 30te December — som gif ud paa, at der ikke skulde kunne gives en høiere Rente end 4 pCt., naar Sikkerheden var saa god som den, der gives for Umyndiges Midler. Naar den ærede Forslagsstiller af selve Lovforslaget lod en Ytring falde om, at han var bange for, at give Frihed for de smaa Klasser af Befolkningen, da det havde vist sig, at de havde saa lidt Forstand paa Penge, at der for deres Skyld kunde være Grund til at frygte for Rentefrihed, saa skal jeg dog gjøre opmærksom paa, at den sidste Bevægelse er reist af en Herremandovre i Syen, og til yderligere Trost skal jeg bemærke, at den største Rentebevægelse netop har fundet Sted der, altsaa paa det Sted, hvor det ærede Medlem for Maribo (Frederiksen) har sagt, at der var den største politiske Udvikling. Paa det Sted lader det saaledes ikke til, at man er enig med det ærede Medlem i hans økonomiske Betragt-

ninger. Forøvrigt skal jeg sige om Vædringsforslaget under Nr. 3 med det dertil stillede Underændringsforslag, at jeg aldrig har hørt det Haab, at det skulde blive vedtaget her i Thinget, men jeg har ment, at det var berettiget, at Vædringsforslaget fremkom som Mod-sætning til Rentefrihedsbevægelsen, saa at altsaa disse to Faktorer kom til at staa overfor hinanden. Jeg har som sagt hørt den Tro, at vi kom til at forkaste dem begge. Min ærede Medforslagsstiller har nu allerede antydet, at han vilde tage Forslaget tilbage, og i saa Fald haaber jeg, at vi ogsaa maa være stærke nok til at forkaste § 2. I dette Stykke er jeg enig med det ærede Medlem for Børgense (H. M. Petersen), hvormeget jeg end ellers er uenig med ham i andre Retninger

Frederiksen. Det ærede Medlem, som nys talte (Th. Nielsen), henviste til, at Andre vare komne med mere vidtgaaende Forslag end hans, og det ærede Medlem for Middelfart (H. C. D. Müller) talte om, at i forskjellige andre Lande var der ogsaa kommet Forslag frem af den Slags. Det er ganske vist, naar man vilde samle al den Galskab, der er kommen frem i Verden, saa kunde man saa nok deraf; det er meget lettere at komme med forkerete Ideer og Urimeligheder end at komme med kloge og vise Tanker, man vilde let kunne saa en Pose fuld af Forfertheder, naar man vilde samle derpaa. Forresten har det ærede Medlem for Middelfart ikke Ret, naar han siger, at man i de fleste Lande har Rentetvang. Det ærede Medlem behøver blot at kaste Blikket paa England, Holland, Belgien, vore nordlige Nabolande eller i Syd (H. C. D. Müller: I Syd?) Ja, hele Sydeuropa, næsten alle disse Lande, hvad er Rentefoden der? 10 pCt. kan man komme til og derover. Det ærede Medlem talte om Frankrig. Man har søgt at beskytte Debitorerne i Frankrig, men med hvilket Resultat? For nogle Aar siden indsamlede man Oplysninger derom fra forskjellige Departementer, og Resultatet var, at Rentefoden fandtes at være 13, 10, 9, 7 pCt. Og hvorfor? Fordi man havde gjort, hvad her foreslaas. Man lagde Kreditorerne Hindringer i veien, naar de skulde inddrive deres